

Aan: **Mevrouw Hilde Crevits**

Viceminister-president, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Cc: **Mevrouw Zuhail Demir**

Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Onderwerp: Het overleg over de milieu- en klimaatambities van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) tijdens de Europese Raad Landbouw en Visserij (AGRIFISH).

Brussel, 15 november 2019

Geachte Mevrouw de minister,

Ik schrijf u namens de 4 maatschappelijke organisaties die deze brief hebben ondertekend en die samen tienduizenden Vlaamse burgers vertegenwoordigen. De brief sluit aan bij deze van onze Europese collega's aan de Voorzitter van de Raad. Zoals de recente golf van klimaatstakingen en demonstraties in België heeft aangetoond, eisen onze burgers dat beleidsmakers krachtige en onmiddellijke actie ondernemen om de klimaat- en biodiversiteitscrisis aan te pakken.

Ondanks deze duidelijke boodschap tracht de AGRIFISH Raad de voorstellen van de Commissie voor de hervorming van het GLB af te zwakken op vlak van klimaat, milieu en biodiversiteit. Dit is in het bijzonder het geval voor de zogenaamde 'conditionaliteit', waarin de basisvereisten worden vastgelegd die van toepassing zijn voor iedereen die de rechtstreekse betalingen ontvangt. Wij kunnen het voorstel voor dergelijke stap achteruit niet aanvaarden aangezien **de versterkte conditionaliteit de voornaamste hefboom is om de uitdagingen op het gebied van milieu, biodiversiteit en klimaat in de landbouwsector aan te pakken**. Mevrouw de Minister, wij willen uw aandacht in het bijzonder vestigen op volgende punten uit de conditionaliteit.¹

Biodiversiteit: GLMC 9 (% aan niet-productieve zones) is de belangrijkste maatregel om de achteruitgang van onze biodiversiteit tegen te gaan gezien deze instaat voor de bescherming van de habitats voor insecten, vogels en zoogdieren in landbouwgebied. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat minstens 10% van het landbouwoppervlak zou moeten bestaan uit dergelijke waardevolle elementen voor de biodiversiteit (zoals heggen, bloemenranden, bufferstroken en wetlands).² De Raad stelt echter voor om in deze niet-productieve zones de teelt van vanggewassen en stikstof-fixerende gewassen opnieuw toe te laten, wat de maatregel volledig ondoeltreffend maakt. Wij dringen er dan ook op aan, mevrouw de Minister, om dit niet te aanvaarden. In plaats daarvan dient de Raad een minimumpercentage van het oppervlak aan deze niet-productieve zones overeen te komen, welke in alle lidstaten gerespecteerd moet worden.

Klimaat: Wat betreft de bescherming van wetlands en veengebieden (GLMC 2), welke gekenmerkt worden door een bijzonder koolstofrijke bodem, begrijpen wij niet waarom de Raad slechts oproept tot een 'minimale' bescherming, in plaats van een 'doeltreffende' bescherming. Noch begrijpen wij waarom uitstel voor deze maatregel tot 2024 mogelijk is. De urgentie van de klimaatproblematiek en de nood aan een reductie van de broeikasgasuitstoot laten namelijk geen ruimte toe voor dergelijke afzwakking of uitstel.

¹ Gebaseerd op de tekst van het werkdokument van de Raad WK 9357/2019 INIT, d.d. 5 september 2019

² Zie: <https://community.rspb.org.uk/ourwork/b/biodiversity/posts/the-loss-of-fallow-land-and-farmland-birds-in-spain>

Milieu: Wij zijn sterk tegen het voorstel van de Raad om de norm voor gewasrotatie (GLMC 8) af te zwakken, of zelfs af te schaffen. Gewasrotatie is een krachtige en effectieve landbouwtechniek om het gebruik van pesticiden te beperken en de bodem gezond te houden. Door stikstof fixerende peulvruchten in de gewasrotatie op te nemen kan het gebruik van stikstofhoudende anorganische meststoffen beperkt worden, en daarmee ook de uitstoot van broeikasgassen, evenals de uitspoeling en uitloging van nitraten naar het grond- en oppervlaktewater. Wij hopen daarom dat u het behoud van deze maatregel zal verdedigen.

Vervolgens willen we uw aandacht vestigen op de tweede belangrijke hefboom, welke de echte klimaat- en milieuaambitie van het toekomstige GLB zal aantonen: het budget. Wij nemen nota van het [voorstel van de Raad](#) om een deel van het *totale* GLB-budget toe te wijzen aan klimaat- en milieumaatregelen, in plaats van de 30 % die enkel voor de tweede pijler wordt voorgesteld. Wij steunen dit voorstel op voorwaarde dat volgende twee voorzorgsmaatregelen genomen worden om misbruik te voorkomen:

- 1) vastleggen van dergelijk minimumaandeel in het totale GLB-budget, zodat dit kan worden opgenomen in het voorstel van de Europese regelgeving inzake de strategische plannen. We moedigen België aan om de krachten te bundelen met DE, NL en DK en een ambitieus percentage voor te stellen.
- 2) de maatregelen die in aanmerking komen vooraf vast te leggen op basis van hun aangetoonde milieu- en klimaatimpact. Wij steunen het feit dat landbouwinvesteringen en -adviezen gericht op milieu hierin opgenomen worden. Dit erkent namelijk de fundamentele rol van deze instrumenten voor een agro-ecologische transitie.

Mevrouw de minister, dit waren de punten uit de milieu- en klimaatambities van het toekomstige GLB die we in deze brief graag wilden verduidelijken. Daarnaast wensen wij ook nog uw aandacht te vestigen op een recente [brief van 2500 wetenschappers](#), waarin opgeroepen wordt tot een grondige hervorming van het GLB. Gezien u erbij zal zijn wanneer de EU beslist over hoe het GLB er in 2030 zal uitzien is het niet overdreven te stellen dat u een belangrijke impact zal hebben op hoe onze landbouw en natuur er in de komende decennia zullen uitzien. U kan daarbij gewicht in de schaal leggen voor diversiteit en voor leven.

Wij rekenen op u om correct te handelen in deze uiterst belangrijke en dringende kwestie en staan klaar om u hierin te ondersteunen.

Hoogachtend,

Sofie Luyten,
Deputy-CEO WWF-België

In naam van de organisaties:

